

Schoolondersteuningsprofiel

OBS Lucas van Leyden

Naam school	Obs Lucas van Leyden
Brinnummer	15NJ
Soort onderwijs	Basisonderwijs
Adres locatie 1	Vliet 20, 2311RE, Leiden
Telefoonnummer locatie 1	071-5121675
Adres locatie 2	Sint Ursulasteeg 28, 2312XA, Leiden
Telefoonnummer locatie 2	071-5122907
Mailadres	info@lucasvanleyden.nl
Website	www.lucasvanleyden.nl
Samenwerkingsverband	Passend Primair Onderwijs Regio Leiden
Versiedatum	1 januari 2019

Het onderwijsconcept

De Lucas van Leyden is in principe een klassikaal ingerichte school met een leerstofjaarklassensysteem. Dit vraagt wel om enige nuance.

Bij het leerstofjaarklassensysteem worden de leerlingen gegroepeerd op basis van hun leeftijd. Zij worden op een uniforme manier benaderd. Daarnaast is de leerstof een startpunt van het leerstofjaarklassensysteem. Er is een totaalaanbod beschikbaar van leerstof die de leerlingen jaarlijks zouden moeten kunnen leren. Aangezien kinderen erg verschillen in ontwikkelingstempo, wordt er bij het leerstofjaarklassensysteem op allerlei manieren gedifferentieerd.

We differentiëren binnen de groepen op drie niveaus: kinderen met een ontwikkelingsachterstand, kinderen die zich gemiddeld ontwikkelen en kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong. Differentiatie vindt plaats bij de instructie en verwerking. Per vak (of zelfs onderdeel van een vak) wordt gekeken welke hoeveelheid instructie een kind nodig heeft en welke verwerkingsstof het beste aansluit bij het kind.

	Instructie	Verwerking
verlengde instructie	extra uitleg, extra begeleiding	beperken tot minimale hoeveelheid, versterken basiskennis- en vaardigheden
basisinstructie	reguliere hoeveelheid instructie, gemiddelde aansturing	reguliere hoeveelheid verwerkingsstof
verkorte instructie	minimale uitleg over reguliere stof, uitleg waar nodig over verdiepingsstof	compacten, tijd voor extra opdrachten (verdiepen en verbreden)

De leerkrachten zijn verantwoordelijk voor het bedienen van de kinderen op die drie niveaus. Dat doen zij doorgaans zelf in de klas. Vaak zit in een gebruikte methode al ruimte om te differentiëren op drie niveaus, maar we gebruiken ook extra materialen om zo goed mogelijk tegemoet te komen aan de verschillen tussen kinderen.

De leerkrachten kunnen in beperkte mate een beroep doen op extra mensen op school (tutores, vrijwilligers, stagiair(e)s, leerkrachten die zijn vrij geroosterd).

We werken met afwisselende, activerende werkvormen, waarbij samenwerken belangrijk is, evenals de inbreng van kinderen. De rol van de leerkracht is niet alleen docerend, maar ook faciliterend en coachend.

In een schoolweek zit een beperkt aantal uren. De kinderen gaan ruim 25 uur per week naar school en daarin willen wij hen zoveel mogelijk aanbieden. De cognitieve ontwikkeling is daarin een belangrijke basis, maar er is ook veel ruimte voor ontwikkeling op andere gebieden. Denk aan de ontwikkeling op sociaal-emotioneel gebied, motorische, muzikale en creatieve ontwikkeling, het leren begrijpen hoe de wereld in elkaar zit en hoe je daaraan een goede bijdrage kunt leveren. Leren plannen, organiseren en samenwerken.

Elke leerling op de basisschool krijgt vakken die wettelijk zijn verplicht. Deze vakken zijn beschreven in kerndoelen. Daarnaast krijgen leerlingen niet-verplichte vakken.

We hebben twee locaties (Steeg en Vliet) en op beide locaties zijn de groepen 1 t/m 8 vertegenwoordigd. Alleen in de kleutergroepen wordt gewerkt met combinatiegroepen (groep 1 en groep 2). Vanaf groep 3 wordt alleen in combinatiegroepen gewerkt als dit organisatorisch noodzakelijk is.

Bij kinderen die afkomstig zijn van een andere school, zullen we goed kijken of de Lucas van Leyden het juiste concept heeft en we, ook op de lange termijn, de juiste ondersteuning en interventies kunnen bieden voor het kind. Hiervoor hebben we alle mogelijke informatie nodig, zoals het leerlingdossier van de huidige school, eventuele onderzoeksverslagen e.d. We nemen ook altijd contact op met de huidige school. Alleen met die openheid van ouders kunnen we een gedegen afweging maken in het belang van het kind.

Passend onderwijs

Onze school is, via het bestuur, lid van het samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs regio Leiden (PPO). Samen met alle basisscholen en scholen voor speciaal (basis) onderwijs in de regio Leiden zorgen we ervoor dat er voor elk kind een passende onderwijsplek beschikbaar is. Dat noemen we 'zorgplicht'.

Het is ons streven om kinderen zo goed mogelijk onderwijs te geven op onze school. We gaan daarbij uit van de ontwikkelingsmogelijkheden en talenten van uw kind.

Als blijkt dat er meer ondersteuning nodig is dan wij als school kunnen bieden, kunnen we een beroep doen op het expertteam. Het expertteam bestaat uit deskundigen die gespecialiseerd zijn in ondersteuning aan kinderen en leerkrachten op het gebied van gedrag, motoriek, taalontwikkeling, kinderen met een ontwikkelingsachterstand, of juist kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong etc.

Als het voor de leerkracht, intern begeleider en de ouder niet duidelijk is welke ondersteuning gewenst is kan het ondersteuningsteam bij elkaar komen. Er wordt dan hulp ingeroepen van de adviseur Passend onderwijs en/of de gezinsspecialist. De adviseur Passend onderwijs kent de weg naar beschikbare ondersteuning in het onderwijs en de gezinsspecialist kent de weg naar opgroei- en opvoedondersteuning. Doel van het ondersteuningsteam is om te onderzoeken welke ondersteuning het beste past bij de behoefte van het kind en af te spreken hoe deze wordt uitgevoerd.

Voor verdere informatie verwijzen wij naar de intern begeleider, ons zorgplan en de website van het samenwerkingsverband (www.pporegioleiden.nl) Via de Kennisbank op de site van PPO zijn de links te vinden naar de (speciale) scholen die aangesloten zijn bij het samenwerkingsverband.

Andere sites: www.passendonderwijs.nl, www.poraad.nl en www.steunpuntpassendonderwijs.nl.

Interventies

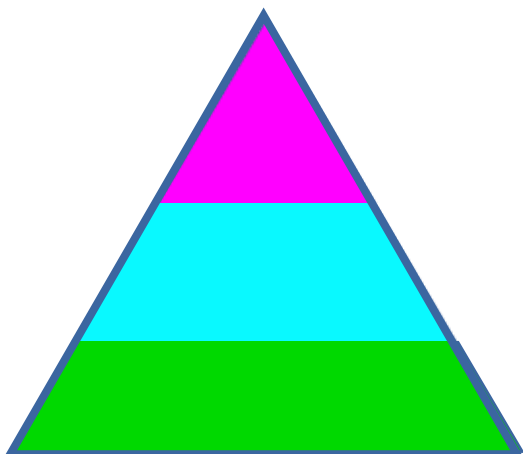
De leerkrachten zullen zelf zorgen voor eventuele interventies, als een kind extra zorg nodig heeft. Dat kan preventief of curatief zijn. Soms past de leerkracht collegiale consultatie toe. Leerlingen worden besproken met de intern begeleider en daaruit kan een bepaalde aanpak volgen (zorgniveau 1). Levert dit onvoldoende op, zal externe hulp worden ingeschakeld (zorgniveau 2). Dat wordt met ouders besproken. Als ook dat onvoldoende oplevert, moeten we overgaan tot overplaatsing naar het S(B)O (niveau 3).

De ontwikkeling van de kinderen op alle gebieden wordt nauwlettend gevolgd. Dat begint al bij de kleuters en loopt door tot en met het einde van groep 8. De toetsen zijn daarbij belangrijk, maar ook de observaties van de leerkrachten. Zij zien immers de kinderen de hele dag aan het spelen, werken, samenwerken. Zij zien zaken als de leer- en werkhouding, de concentratie, de aanpak en de voorkeuren van de kinderen.

Wij werken met het Leerlingvolgsysteem (LVS) Esis. De ontwikkeling van alle kinderen wordt hierin gevolgd van groep 1 tot en met groep 8. Iedere Cito-toets wordt geregistreerd. Na iedere toets kan goed worden bekeken hoe de ontwikkeling van de kinderen is. Dat kan worden bekeken op groepsniveau en per kind. Naast de Cito-toetsen nemen we ook methodegebonden toetsen af. Bovendien kijken we naar de leer- en werkhouding, de motivatie en de talenten van de kinderen. Dit totaalbeeld van een kind geeft inzicht in zijn mogelijkheden in de diverse ontwikkelingsgebieden en geven inzicht in de sterke en minder sterke punten.

Als een kind langer op de Lucas van Leyden zit, wordt het beeld van de ontwikkeling van een kind steeds duidelijker en kunnen we steeds betere uitspraken doen over het te verwachten uitstroomprofiel en alle mogelijkheden van school en het kind.

Wij kunnen veel op de Lucas van Leyden, want we hebben veel ervaring en expertise, maar hebben wel grenzen aan onze ondersteuningscapaciteit. Wij kijken naar wat een kind nodig heeft om tot optimale ontwikkeling te komen. Hoe kunnen we dat organiseren? Hoe kunnen we de ouders hierbij betrekken en het kind zelf? Wat vraagt dat van wie? Is dat in deze groep, in deze situatie te organiseren en hoe zit dat met volgende jaren? Dat kan een behoorlijke puzzel zijn, die niet altijd eenvoudig is op te lossen in de overplaatsing naar het S(B)O, als we ervan overtuigd zijn dat dat beter

Niveau 3	Intensieve ondersteuning
Niveau 2	Extra ondersteuning
Niveau 1	Basisondersteuning

Niveau 1 : basisondersteuning

Preventieve en licht curatieve interventies

Een kind krijgt basisondersteuning van de leerkracht in de eigen groep of van medewerkers van de school binnen of buiten de groep. Het gaat om leerlingen die enige extra aandacht, instructie of leertijd nodig hebben of extra aanbod. In de groep kan de leerkracht differentiëren op drie niveaus en via o.a. compacten en verrijken al veel van de niveauverschillen bedienen.

De leerkrachten op de Lucas van Leyden hebben expertise en ervaring en zullen daarom zelf interventies kunnen inzetten om kinderen een stapje verder te helpen. Regelmatig is er overleg tussen de intern begeleider en de leerkracht, incidenteel en tijdens de drie leerlingbesprekingen per groep per schooljaar. Ook vindt collegiaal overleg plaats om van elkaars expertise gebruik te kunnen maken (zie het overzicht van de stimulerende en belemmerende factoren). Het overleg kan betrekking hebben op alle vormen van ontwikkeling, dus zowel op de cognitieve, motorische en sociaal-emotionele ontwikkeling. Er wordt een plan gemaakt voor een individueel kind of een groepje kinderen en het plan wordt regelmatig geëvalueerd en eventueel bijgesteld. Eveneens worden specifieke interventies gedaan zoals voorschotbenadering, weerbaarheidstraining, kortdurende schrijfondersteuning, het opstellen van een ontwikkelingsperspectief (OPP), aparte activiteiten voor kinderen met een ontwikkelvoorsprong (KOV), voor- en vroegschoolse activiteiten (VVE).

Leerkrachten maken daarbij gebruik van de kwaliteiten van de intern begeleiders, die op hun beurt hun netwerken bij andere scholen kunnen aanspreken.

Veel van deze interventies vinden plaats binnen het normale handelen van de leerkracht en worden niet van te voren besproken met ouders. Als de interventies wat uitzonderlijker of ingrijpender zijn, de ontwikkeling zorgelijk is of de hulp van ouders noodzakelijk is, zal dit uiteraard wel met ouders worden besproken.

Niveau 2: extra ondersteuning

Curatieve interventies

Als de school zelf niet (meer) weet welke ondersteuning toereikend is (handelingsverlegen is of niet in staat de gevraagde ondersteuning te kunnen bieden), zal de school informatie inwinnen en hulp zoeken bij externe instanties. Dit gebeurt vaak bij PPO, het Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Regio Leiden. Dit kan plaatsvinden in een OT (ondersteuningsteam), waarbij meerdere externen met diverse expertises meedenken.

De interventies zijn doorgaans kortdurend van aard.

Ouders worden nadrukkelijk bij dit niveau betrokken. School en ouders zullen samen met de externen bespreken wat de (on-)mogelijkheden van het kind en de school zijn en welke routes moeten worden gelopen om de juiste ondersteuning te krijgen. Daarbij kan een onderzoek noodzakelijk zijn.

De interventie kan erop gericht zijn dat kinderen en hun ouders tijdig passende en samenhangende ondersteuning krijgen bij het leren, opvoeden en opgroeien (één kind, één gezin, één plan).

Niveau 3: intensieve ondersteuning

TLV (toelaatbaarheidsverklaring), intensieve specialistische interventies

Soms blijkt dat een leerling (tijdelijk) intensieve begeleiding nodig heeft. De interventies op niveau 1 en niveau 2 hebben onvoldoende opgeleverd en de verwachting is dat ook extra interventies onvoldoende gaan opleveren. Dan kan besloten worden dat het nodig is dat een kind onderwijs gaat

volgen in het speciaal (basis) onderwijs. De school vraagt een toelaatbaarheidsverklaring aan bij de Commissie van Toelaatbaarheidsverklaringen (TLV).

Het SBO is speciaal basisonderwijs en het SO speciaal onderwijs.

Alle kinderen zijn verschillend en iedere situatie is anders. Onderstaande tabel geeft daarom uitgangspunten over de grenzen van wat wij kunnen op de Lucas van Leyden qua extra ondersteuning. Vaak zal hiervoor extra expertise moeten worden ingehuurd via het samenwerkingsverband. In alle gevallen is een goede samenwerking met ouders essentieel.

Ondersteuningsvraag binnen ons bereik	Ondersteuningsvraag buiten ons bereik
<p>De leerling heeft een aanvullende ondersteuningsbehoefte op het gebied van de sociaal-emotionele of gedragsmatige ontwikkeling die binnen de klassikale onderwijsstructuur van de Lucas van Leyden voldoende begeleid kan worden. Voor de onderstaande onderwijsbehoeften doen wij een beroep op de arrangementen extra ondersteuning om hierin een passend aanbod te bieden binnen de school:</p> <ul style="list-style-type: none"> • meer en hoogbegaafdheid • het moeilijk/zeer moeilijk lerend kind • sociaal emotionele problematiek • werkhoudingsproblematiek • executieve functies: impulsbeheersing, concentratie, flexibiliteit en prioriteiten stellen. 	<p>Indien sprake is van de volgende onderwijsbehoeften verwijzen wij naar een andere reguliere basisschool of school voor Speciaal (Basis) Onderwijs omdat wij niet in staat zijn om dit met extra ondersteuning binnen de school te bieden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zeer zware slechtziendheid, blinde kinderen. • zeer zware slechthorendheid/dooftheid, in combinatie met spraak/taalproblemen. • lage verstandelijke vermogens (ZML/ gemiddeld IQ onder de 75). • wanneer kinderen gewetenloos handelen, extreem agressief gedrag vertonen, waardoor de veiligheid en of welbevinden van de omgeving (groep, leerkrachten e.d.) in gevaar komt. • kinderen met meervoudige zware problematieken. • noodzakelijk medisch handelen welke niet op of door school verzorgd kan worden. • ernstig oppositioneel gedrag • wanneer er structurele 1 op 1 begeleiding nodig is. • te veel zorgleerlingen in eenzelfde groep. • kinderen met een reactieve hechtingsstoornis.

Stimulerende en belemmerende factoren

Omstandigheden	Stimulerende factoren	Belemmerende factoren
Gebouw	<p>In beide gebouwen kan op diverse plaatsen zelfstandig worden gewerkt, in groepjes worden gewerkt of kan extra ondersteuning worden gegeven. We maken hiervoor gebruik van werkplekken op de gangen en er zijn enkele af te sluiten ruimtes beschikbaar. Op beide locaties beschikken we over een ommuurd, groen plein. Beide locaties hebben een speelzaal en een gymzaal tot de beschikking.</p>	<p>In beide gebouwen zijn trappen aanwezig, maar geen lift. Op de locatie Vliet zijn 2,5 verdiepingen, op de locatie Steeg twee verdiepingen. De hoeveelheid ruimtes voor extra begeleiding is beperkt, vooral wat betreft afsluitbare ruimtes.</p>

Aandacht en tijd	<p>Wij maken efficiënt gebruik van de lestijd. We werken op drie niveaus bij de meeste vakken, waardoor differentiatie binnen de groep mogelijk is.</p> <p>In enkele gevallen kunnen kinderen meedoen aan de instructie in een andere jaargroep.</p> <p>We maken, waar mogelijk, gebruik van ondersteuning van externen, vrijwilligers en collega's om kinderen en groepen te voorzien van extra ondersteuning. Dit vindt plaats op alle niveaus.</p> <p>Wij hebben goed zicht op wat de kinderen nodig hebben, door toetsen en observaties.</p>	<p>De hoeveelheid extra ondersteuning is beperkt. Leerkrachten weten en zien wat kinderen extra nodig hebben, maar het is organisatorisch niet altijd uitvoerbaar.</p> <p>Door de hoeveelheid kinderen in de klas, het aantal kinderen per klas die extra ondersteuning nodig hebben, de diversiteit in deze zorgbehoeften, de afwezigheid van klassenassistenten en het volle programma, kunnen we niet alles uitvoeren wat we graag zouden willen. Dit hangt nauw samen met de bekostiging.</p>
Schoolomgeving	<p>Beide gebouwen staan in de binnenstad, waardoor veel organisaties op loopafstand zitten. De meeste excursies worden lopend bereikt. In de hogere groepen gaan de kinderen soms per fiets.</p> <p>We trekken er regelmatig op uit om de wereld te ontdekken, al dan niet met de hulp van ouders.</p>	<p>Beide locaties zijn niet (gemakkelijk) met de auto te bereiken. De parkeermogelijkheden zijn erg beperkt en het is druk met verkeer.</p> <p>Er is weinig groen in de directe omgeving.</p>
Leerlingpopulatie	<p>Op beide locaties zit een afspiegeling van de wijk. Dat betekent dat we kinderen van allerlei achtergronden onderwijs geven. Het onderwijs wordt afgestemd op de onderwijs-behoeften van de groep en de individuele leerling.</p> <p>De groepen zijn wisselend van grootte.</p>	<p>We merken dat we steeds meer kinderen met een twee- of meertalige achtergrond binnenkrijgen. Dat vraagt extra inzet op de taalontwikkeling.</p> <p>De zorgdichtheid is vrij groot, d.w.z. dat in sommige groepen veel kinderen zitten die extra ondersteuning nodig hebben op school en/of in de thuissituatie.</p>
Teamfactoren	<p>Wij hebben een ervaren team. De intern begeleider heeft een belangrijke rol bij het bepalen van de juiste begeleiding van elke leerling. Het team is al lange tijd behoorlijk stabiel.</p> <p>Leerkrachten overleggen in bouwvergaderingen regelmatig over inhoud en organisatie van het onderwijs. Duo-leerkrachten overleggen regelmatig en ook leerkrachten van parallelgroepen overleggen met elkaar, zodat het onderwijs en de aanpak goed op elkaar zijn afgestemd. Op studiedagen worden schoolbrede stappen op deze punten gemaakt. We doen aan intervisie per bouw om de professionaliteit te vergroten.</p> <p>We maken ook gebruik van e-learning om individuele en teamexpertise te vergroten.</p> <p>Het team heeft een onderzoekende, kritische houding ten aanzien van het aanbod. Het heeft houvast aan de gebruikt methodes, maar kijkt ook verder.</p> <p>We werken volgens de principes van Coöperatief Leren, waardoor (gestructureerde) samenwerking wordt</p>	<p>We hebben veel leerkrachten die parttime werken en beduidend meer vrouwen dan mannen.</p> <p>Wij hebben geen klassen-/onderwijsassistenten in dienst. Het leerkrachtentekort zorgt voor problemen bij het vinden van invallers en nieuwe collega's. Wij proberen goede stagiair(e)s aan ons te binden.</p>

	<p>gestimuleerd.</p> <p>In bijna alle groepen maken we gebruik van stagiair(e)s, wat doorgaans zorgt voor extra ruimte voor ondersteuning en nieuwe ideeën. Wij maken gebruik van Pabo-stagiair(e)s en stagiair(e)s die worden opgeleid tot klassen-/onderwijsassistent.</p>	
Leerkrachtfactoren	<p>Veel leerkrachten hebben een specialisme. Zo hebben we leerkrachten in huis die zich hebben geschoold op de volgende zaken:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rekenen • lezen • Engels • hoogbegaafdheid/ontwikkelingsvoorsprong • dyslexie • gedragsproblemen • techniek • cultuur • ICT • coöperatief leren • taalondersteuning (tutoren) <p>We hebben de volgende vakleerkrachten in huis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gym/ combinatiefunctionaris • muziek <p>We hebben enkele vrijwilligers die individuele kinderen of kleine groepjes kinderen extra aandacht kunnen geven. Uit de werkdrukmiddelen hebben we een eventmanager aangesteld, die de vele activiteiten coördineert.</p> <p>Op beide locaties is een intern begeleider ter ondersteuning van de leerkrachten en ouders van leerlingen die extra ondersteuning behoeven.</p>	<p>De continuïteit van de tutoren is door het stopzetten van de subsidieregeling onzeker. Ook de aanwezigheid van de vrijwilligers is niet gegarandeerd. Hoewel wij de expertise van de leerkrachten proberen te verbreden naar teamexpertise, blijft het (deels) een persoonsgebonden expertise en is het dus afhankelijk van de aanwezigheid van die persoon.</p>
Wijkgerichte Samenwerking	<p>Wij maken deel uit van een directiekring en de intern begeleiders van de scholen uit de kring overleggen met elkaar. In deze overleggen worden afspraken gemaakt over de samenwerking en wordt de expertise gedeeld met de andere scholen uit de wijk op het gebied van passend onderwijs.</p> <p>Wij maken gebruik van de mogelijkheid van Ondersteuningsteams, waarin mensen uit andere disciplines (bijvoorbeeld maatschappelijk werk, psycholoog, JGT, Veilig Thuis, vertegenwoordiger van PPO) en van S(B)O scholen helpen om tot een goed advies m.b.t. een zorgleerling te komen.</p>	<p>De procedures zorgen ervoor dat sommige trajecten stroperig zijn. Het kan lang duren voordat de juiste hulp voor een kind kan worden ingevlogen of dat het duidelijk is welk soort onderwijs het beste is voor het kind. Het gaat over veel schijven en veel mensen zijn erbij betrokken.</p> <p>Samenwerking met ouders is, in het belang van het kind, essentieel. Openheid over de mogelijkheden van school, ouders en kind is cruciaal. Soms duurt het lang voordat we op één lijn zitten of de urgentie duidelijk is.</p>
Mogelijkheden inzet extra ondersteuning	<p>Wij maken gebruik van tutoren (bij de kleuters), vrijwilligers en stagiair(e)s. Een enkele keer kunnen we gebruik maken van re-integrerende collega's van andere scholen. De intern begeleiders bepalen,</p>	<p>Wij hebben geen geschoolde rt-leerkrachten in huis, die wij kunnen vrijmaken.</p> <p>De aanwezigheid van de tutoren en vrijwilligers is niet op de lange termijn</p>

	<p>in overleg met de directie, waar zij op worden ingezet.</p> <p>Enkele leerkrachten zijn geschoold in kinderen die hoogbegaafd zijn/ een ontwikkelingsvoorsprong hebben en daardoor extra uitdaging nodig hebben. Zij ondersteunen de ontwikkeling van deze kinderen gedurende enkele uren per week.</p> <p>Vanuit de zorggelden kunnen we externen inhuren die gedurende een bepaalde periode extra ondersteuning kunnen bieden aan een klein groepje kinderen. Zo maken wij gebruik van een extern rt-leerkracht die rekenondersteuning geeft.</p>	<p>gegarandeerd.</p> <p>Onze leerkrachten komen in de klassen handen tekort om tegemoet te komen aan alle individuele onderwijsbehoeftes. Per groep, per situatie, per kind zullen daardoor mogelijkheden voor extra ondersteuning moeten worden afgewogen.</p>
--	--	---